

Plats och tid

Beslutande

Omsorgsförvaltningen, tisdagen den 6 maj 2025 kl 13:00 – 13:00
Gunilla Berglund (C), Ordförande
Patrik Sundin (S), Vice ordförande
Lilian Haas (S)
Hans Danielsen (S), medverkar via länk
Majja Lyresten (S)
Anders Vestman (S), ersättare för Kirsti Persson (S)
Lene Kristjansen-Edström (S)
Kerstin Kalin (C), ersättare för Aram Abed (S), medverkar via länk
Madeleine Ingmarstedt (M)
Rolf Rickmo (M)
Tina Holmberg (M) medverkar via länk
Ulrika Eriksson-Segerström (KD), medverkar via länk
Sven-Erik Lönnberg (PO)
Margareta Eriksson (SD), ersättare för Margareta Rickmo Lindfors (PO)
Margareta Lindgren (PO)

Övriga närvarande

Pia Aronsson (V), ersättare, medverkar via länk
Hans-Erik Bergvall (SD), ersättare, medverkar via länk
Per-Ola Ahlström (PO), ersättare, medverkar via länk
Anna-Karin Stillfors, förvaltningschef
Ann-Christine Magnusson, socialchef
Elvira Sverkersson, vård- och omsorgschef
Åsa Lantz, sekreterare

Justerare

Rolf Rickmo (M) med Madeleine Ingmarstedt (M) som ersättare

Justerings plats och tid

Omsorgsförvaltningen torsdag 8 maj 2025 kl. 10:00

Underskrifter

Sekreterare _____ Paragrafer § 43

Ordförande _____

Justerare _____

ANSLAG

Sammanträde

Omsorgsstyrelsen

Datum

2025-05-06

Anslag sätts upp

2025-05-09

Anslag tas ner

2025-05-31

Protokollets förvaring

Åsa Lantz

ÄRENDELISTA

§ 43 Årsredovisning och bokslut 2024 – Yttrande gällande kommunrevisionens anmärkning för omsorgsstyrelsen3

Justerandes signatur			Utdragsbestyrkande	
----------------------	--	--	--------------------	--

§ 43 Årsredovisning och bokslut 2024 – Yttrande gällande kommunrevisionens anmärkning för omsorgsstyrelsen

Dnr 2025-000012041

Ärendet

Omsorgsstyrelsen har mottagit revisionens skrivelse som syftar till att informera omsorgsstyrelsen om den anmärkning som revisionen överväger att rikta i revisionsberättelsen för år 2024.

Revisionen anger att de även tidigare år påtalat hur allvarligt de ser på omsorgsstyrelsens underskott. Revisionen konstaterar att årets resultat för styrelsen visar en betydande avvikelse i förhållande till budget och uppgår till – 27,7 mkr. Enligt delårsrapporten per augusti 2024 var resultatet – 21,8 mkr. Prognos för resultat vid årets slut väntades bli – 34 mkr. Mot bakgrund av det resultat som omsorgsstyrelsen uppvisar vid årets slut bedömer revisorerna att prognossäkerheten behöver stärkas. I skrivelsen uppges att även om resultatet vid helåret är något bättre än prognosen vid delåret noteras att styrelsens åtgärder inte har varit tillräckliga för att nå en ekonomi i balans. Revisionen uppmanar därför nämnden att tillse att tillräckliga åtgärder vidtas. Utöver den bristande ekonomistyrningen och kostnadskontrollen har revisorerna även noterat att omsorgsstyrelsen har en bristande måluppfyllelse samt att den internkontrollen inte fullt ut är ändamålsenlig. Med anledning av ovanstående överväger revisionen att i revisionsberättelsen för år 2024 rikta anmärkning mot omsorgsstyrelsen för bristande styrning, uppföljning och intern kontroll över ekonomin samt för bristande måluppfyllelse.

Presidiets yttrande:

Omsorgsstyrelsen ser mycket allvarlig på revisionens påtalanden och anmärkning i revisionsberättelsen för 2024. Omsorgsstyrelsens presidium vill med detta yttrande betona att styrelsen ser allvarligt på det stora ekonomiska underskottet som styrelsen redovisat för 2024 och genom detta yttrande försäkra revisionen om att styrelsen tar alla påtalade brister på yttersta allvar samt förtydliga och redogöra för det arbete som pågår inom förvaltningens alla olika områden.

Justerandes signatur			Utdragsbestyrkande	
----------------------	--	--	--------------------	--

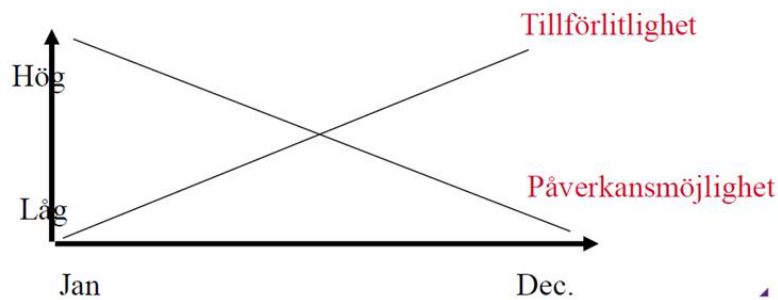
Prognossäkerhet:

Omsorgsstyrelsen uppdrag omfattar två stora och viktiga verksamhetsområden (socialtjänsten samt hälso- och sjukvården) där invånarna i Avestas behov till stor del styr styrelsens kostnader.

Gällande styrelsens prognossäkerhet behöver påtalas att verksamheter inom dessa områden är utmanande att prognostisera för flertalet av Sveriges kommuner och att ett arbete med att förbättra prognossäkerheten pågår inom förvaltningen.

En del av utmaningen är att under början av året så är det svårt att lägga en pricksäker prognos för helår då många osäkerhetsfaktorer fortfarande finns, medan det under senare delen av året är mer troligt att prognosen blir rättvisande då fler osäkerhetsfaktorer blivit klarlagda, men att det i stället blir en utmaning i avsaknad av tid att göra större justeringar som kan påverka årsutfallet.

Sambandet mellan prognossäkerhet
och påverkbarhet

Anledning att det är en utmanande verksamhet att prognostisera är att det finns en stor grupp individer som kan komma att behöva socialtjänstens insatser, som är svår att förutse, exempelvis behov av placeringar inom lagrummen LVM, LVU, familjehemsplaceringar samt specifika platser inom LSS, ärenden inom personlig assistans, osv.

Justerandes signatur			Utdragsbestyrkande	
----------------------	--	--	--------------------	--

Det går inte att enbart utifrån demografin förutse dessa kostnader på samma sätt som inom tex äldreomsorgen, i dessa fall får man göra en uppskattning och titta på föregående år och inventera om det finns några kända individer som man bedömer kan komma att behöva insatser under året. Behoven kan uppstå mycket akut och i många fall även generera en hög placeringskostnad som får stor påverkan på styrelsens budget, från en månad till en annan, vilket medför en lägre tillförlitlighet till prognosen.

För att ge en bild av vilka kostnader det kan röra sig om så exemplifierar vi vad en köpt plats enligt HVB kan kosta i snitt per dygn:

5500 kr/dygn = ca: 2 milj/år. Det är således en stor risk att få en felmarginal i prognosen bara genom att två till individer med behov av placering inkommer under budgetåret.

I prognosarbetet tas alltid hänsyn till att placeringskostnader kan komma att bli aktuell under året, men det är utmanande för att inte säga omöjligt att förutse exakt vilka kostnader som styrelsen kommer att ha i slutet av året när det gäller just individplaceringar, både utifrån antal individer och utifrån att dygnspriset kan variera kraftigt med allt från 3000 kr/dygn och upp till 8500 kr/dygn.

En del av avvikelserna både i prognosen och budget för verksamhetsåret 2024 har sin förklaring i de stadsbidrag som verksamheterna ansökt om och till stor del tilldelats. Flertalet av stadsbidragen inkommer väldigt sent och är svåra att planera för, då verksamheten inte har kännedom om bidragets omfattning vid årets början. Det är inte ovanligt att det även tillkommer möjlighet för kommunen att ansöka om extra bidrag under hösten, om inte alla kommuner har sökt sina bidrag, vilket då kan generera pengar väldigt sent under året som inte planerats och prognosticerats för.

Det bör även lyftas att budgetunderskottet troligtvis varit högre för styrelsen om stadsbidragen inte funnit då delar av bidragen idag används för att finansiera den fasta verksamheten som behöver bedrivas oavsett stadsbidrag eller ej.

Förvaltningen har även i planeringsunderlagen inför 2024 påtalat att vissa verksamhetsområden har kraftigt ökade kostnader och bedömdes ha stora behov av mer medel inför 2024, behovet har även redovisats i samtliga ekonomisk månadsrapporten som styrelsen tagit del av under året.

Justerandes signatur			Utdragsbestyrkande	
----------------------	--	--	--------------------	--

Vidtagna åtgärder:

Styrelsen har under verksamhetsåret vidtagit ett flertal åtgärder för en budget i balans, vissa åtgärder ger delvis effekt 2024 men några ger först full ekonomisk effekt på helår 2025 och 2026.

Nedan redovisas omsorgsstyrelsens åtgärder för budgetåret 2024:

- Beslut om sammanslagning Idalunden-Sagalunden, besparing 2025, effektivisering med 4 ÅA. Besparing 3 mkr/år
- Pågående arbete under 2023 och 2024 inom LSS området med att säkerställa att personer som erhåller insatser ligger inom rätt lagrum, vilket har påverkar LSS utjämning för kommunen som helhet. För år 2023 betalade kommunen 18,6 miljoner till LSS utjämningsystemet, för att under 2024 sänka beloppet till att betala in 5,5 miljoner och för 2025 är utfallet att kommunen istället erhåller pengar från LSS utjämningsystemet med + 2,9 miljoner vilket har gett en total besparing för kommunen som helhet med 21,5 mkr för de senaste tre åren
- Effektivisering av personal – Beslut på enhetsnivå, vakanshållning av tjänster samt personal som frivilligt valt att arbeta mer än varannan helg. Besparing per oktober 2024 - 18 färre medarbetare anställda (än vad som krävs för att täcka samtliga pass). Minskad resurstid och minskad kostnad med ca 2,7 mkr för 2024
- Beslut om neddragning av nattbemanning på Malmgården effektivisering med 2 ÅA. Arbete påbörjat under 2024, ekonomisk besparing hösten 2025 1,4 miljoner/år
- Vakanshållning av tjänst, effektivisering med 0,5 ÅA boendestödjare. Besparing 250 tkr/år
- Strategi för rekrytering av SSK (sjuksköterskor) –Sjuksköterskeenheten och kommun rehab har slagits ihop till en samlad hälso- och sjukvårdsenhet. Vilket nu är fullt bemannad med tillsvidareanställda SSK. Uppskattad besparing för 2024 är 2 mkr. Ekonomisk effekt kommer fullt ut 2025, och skillnaden i kostnad mellan bemanning SSK och endast tillsvidareanställda SSK är ca 7,2 mkr/år.

Justerandes signatur			Utdragsbestyrkande	
----------------------	--	--	--------------------	--

- Beslut om sammanslagning av Kornknarrens hemtjänst och Balders hemtjänst, verkställd mars 2024. Besparing och effektivisering med 6 ÅA, 2,7 mkr/år. 11 månaders effekt = 2,5 mkr.
- Beslut om omorganisation av träffpunkten. Besparing och effektivisering med 1,64 ÅA beslutad oktober 2024, effekt 2025, 858 tkr/år.
- Vakanshållning av bemanningscontroller (statsbidrag), demens-SSK och äldrekonsulent (statsbidrag). Besparing 2024, 1,8 mkr/år
- Aktivt arbete med friskfaktorer på samtliga enheter – minska sjuktalet. För hela förvaltningen är minskning av kostnaden mellan 2023 och 2024 1,5 mkr
- Arbete med effektivare vikarierekrytering (bemanningsplanerarna) och arbetet med samplanering och effektiv schemaläggning. Besparingar övertid mellan 2023 och 2024 är 500 tkr
- Arbete med och införande av digitala inköp i hemtjänsten, ingen ekonomisk effekt 2024. Breddinförande 2025 och utvärdering med mål att dämpad volymökning och möjliggöra besparingar framöver
- Pilotprojekt med läkemedelsautomater som planeras att införas fullt ut under 2025, om utvärderingen faller väl ut. Ingen ekonomisk effekt 2024, utvärdering 2025 med mål att dämpad volymökning och möjliggöra besparingar framöver
- Beslut länsgemensam organisation för rekrytering av familjehem startade upp under hösten 2024. Målsättningen är att minska konsulentstödda familjehem och öka familjehem i kommunal regi vilket medför besparingar inom området med troligt utfall del av 2025 och 2026

En genomlysning av äldreomsorgen har genomförts av KPMG. Genomlysningen påvisar både styrkor och utvecklingsområden att arbeta vidare med inom vård och omsorg. Medel finns avsatta för 2025 för att arbeta vidare med utvecklingsområden inom både kvalitet och budget i balans. Utifrån KPMGs rapport så har det funnits en pågående dialog om arbetstidsförläggning av vård och omsorg då personalkostnaderna kraftigt överstiger budget. Det har inte funnit tillräcklig med underlag för styrelsen att fatta något beslut i frågan under 2024, men en utredning pågår och kommer stå klar till juni 2025.

Justerandes signatur			Utdragsbestyrkande	
----------------------	--	--	--------------------	--

Måluppföljning:

- Ett växande Avesta ●
- Ett hållbart Avesta ●
- Ett lärande Avesta ●
- Ett kulturellt levande Avesta ●
- Ett tryggt Avesta ●
- Ett socialt Avesta ●
- Ett hållbart och utvecklande medarbetarskap och ledarskap ●
- Ett ekonomiskt hållbart Avesta ●

Ovan ses en sammanställning av omsorgsstyrelsens måluppfyllelse för 2024.

De områden där styrelsen inte når målen gäller trygghet och ekonomi. Övriga mål är på väg att uppnås eller bedöms uppfyllda. Styrelsen har valt att sätta höga och utmanande mål med vetskapen om att målen kanske inte kan nås i sin helhet under verksamhetsåret.

Flera av målen är också kostnadsdrivande varav delar av målen inte kunnat uppnås då fokus legat på besparingar och åtgärder för en budget i balans.

Gällande målet hållbart ledarskap så har det inte varit möjligt att göra satsningar för att sänka antalet medarbetare per chef utifrån styrelsens stora budgetunderskott.

Under 2024 utvecklades Balder hemtjänst och slogs ihop med Kornknarrens hemtjänstgrupp. Balders hemtjänst var den hemtjänstgrupp som redovisade en mycket hög brukarnöjdhet men också ett stort ekonomiskt underskott. Beslut om sammanslagning av hemtjänstgrupperna var ett led i de åtgärderna som styrelsen tog beslut om utifrån målet budget i balans, men som troligtvis påverkat måluppfyllelsen negativt gällande brukarnöjdhet inom hemtjänsten.

Att minska antalet försörjningsstödmottagare har för många kommuner varit väldigt utmanande utifrån rådande lågkonjunktur så också för Avesta. I SKRs ekonomirapport så beskriver de att föregående års konjunkturavmattning har påverkat arbetsmarknaden 2024, trots att BNP-tillväxten gradvis börjar stärkas.

Justerandes signatur			Utdragsbestyrkande	
----------------------	--	--	--------------------	--

Internkontroll:

Utifrån resultatet av granskningen av internkontroll rekommenderar revisionen omsorgsstyrelsen att:

- Upprätta internkontrollplaner som innehåller de delar som anges i kommunens riktlinjer för intern kontroll.
- Fastställa internkontrollplaner enligt den tidsplan som anges i kommunens riktlinjer för intern kontroll.

Utifrån resultatet av granskningen rekommenderar revisionen omsorgsstyrelsen att:

- Redogöra för uppföljning av varje enskild rutin.

Ärende

Omsorgsstyrelsen upprättar internkontrollplaner delvis enligt de delar som anges i kommunens riktlinjer för internkontroll. Enligt rutinerna ska förvaltningarna,

1. Utförda granskningar sammanställs i ett missiv med kopior av ”Rapportering av genomförd kontroll” som bilagor.
2. Missivet med bilagor rapporteras till nämndens kommande möte.
3. Protokollsutdrag och missivet med bilagor skickas till kommunens samordnare.
4. Nämnden återrappporterar föregående års kontrollplan till kommunkansliet senast 15 januari.
5. Ny kontrollplan för respektive nämnd delges kommunkansliet senast 15 januari.

Omsorgsstyrelsens rutin och tidplan med återrappoterering av upprättad internkontroll har genomförts av förvaltningschef som skickat underlaget till kommunkansliets samordnare. Underlaget om återrappot av innevarande år och ny kontrollplan för kommande år, ska skickas efter omsorgsstyrelsens sammanträde i november, god tid innan kommunstyrelsen ska ha handlingarna, 15 januari. Handlingarna har dock inte skickats i tillräckligt god tid, men ska nu skickas efter omsorgsstyrelsens sammanträde i november, vilket är omsorgsstyrelsens rutinförändring inför kommande återrappot till kommunkansliet.

Justerandes signatur			Utdragsbestyrkande	
----------------------	--	--	--------------------	--

Omsorgsstyrelsen har inte upprättat någon redogörelse för uppföljning av varje enskild rutin som följer kommunens koncerngemensamma mall för detta, redogörelsen har skett i löptext. Den rutinen ändras från och med 2024 och numera upprättas en redogörelse för uppföljning av varje enskild rutin enligt revisionen rekommendation.

Beredning/ behandling

- Yttrande gällande kommunrevisionens anmärkning för omsorgsstyrelsen, 25 april 2025.

Vid omsorgsstyrelsens möte yrkar Patrik Sundin (S) och Rolf Rickmo (M) bifall till yttrandet.

Omsorgsstyrelsens beslut

- Omsorgsstyrelsens yttrande till kommunrevisionen skickas till Kommunfullmäktiges presidie för vidare hantering.

Utdrag skickas till: Kommunfullmäktiges presidie

Justerandes signatur			Utdragsbestyrkande	
----------------------	--	--	--------------------	--